

KARTA INFORMACYJNA

TRIGON XXI FIZ

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych:	Trigon TFI S.A.
Fundusz Inwestycyjny:	Trigon XXI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
Opis FIZ:	Trigon XXI FIZ to fundusz akcyjny absolutnej stopy zwrotu, który ma na celu wypracowanie dodatnich stóp zwrotu niezależnie od bieżącej koniunktury na rynkach finansowych. Przeznaczony jest dla inwestorów, którzy akceptują ryzyko w zamian za możliwość osiągnięcia wysokich, powtarzalnych zysków. Celem FIZ jest wzrost wartości aktywów dzięki wykorzystaniu unikalnej strategii inwestycyjnej na rynkach akcji.
Polityka inwestycyjna FIZ:	Fundusz Trigon XXI FIZ opiera się na fundamentalnej analizie najlepszych i najgorszych akcji notowanych na GPW oraz wykorzystywaniu nieefektywności rynkowych identyfikowalnych przy pomocy metod ilościowych. Zarządzający FIZ dokonuje inwestycji w akcje oraz instrumenty pochodne. Główną część portfela stanowią pary akcji long/short w ramach określonej branży przy wykorzystaniu mechanizmu krótkiej sprzedaży. Zarządzający FIZ może wykorzystywać zarówno krótką sprzedaż jak i instrumenty pochodne celem zabezpieczenia portfela przed ryzykiem niekorzystnej koniunktury.
Dane Trigon TFI S.A.:	Trigon Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Plac Unii Lubelskiej, wejście B ul. Puławska 2 02-566 Warszawa http://www.trigon.pl

Waluta:	Oplaty FIZ:	Ryzyko inwestycyjne FIZ:
PLN	<ul style="list-style-type: none"> do 4% od aktywów rocznie 20% wyniku powyżej 6% zysku 	wysokie

Definicje (zdefiniowane pojęcia zapisane zostały w niniejszej karcie informacyjnej wielką literą):

- Instrumenty Bazowy** – papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, kursy walut obcych lub stopy procentowe, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Instrumentu Pochodnego, a także dłużne papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego, waluty obce lub stopy procentowe, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Niewystandaryzowanego Instrumentu Pochodnego;
- Instrumenty Dłużne** – następujące papiery wartościowe i inne prawa majątkowe: bony skarbowe, obligacje, instrumenty rynku pieniężnego, listy zastawne, inne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom wynikającym z zaciągnięcia długu;
- Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od ceny lub wartości danych papierów wartościowych oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych;
- Instrumenty Udziałowe** – następujące papiery wartościowe i inne prawa majątkowe: akcje, prawa do akcji, prawa poboru, warranty subskrypcyjne, kwity depozytowe, obligacje zamienne, inne papiery wartościowe inkorporujące prawa majątkowe odpowiadające prawom wynikającym z akcji, udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością;
- Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne** – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami;
- Towarowe Instrumenty Pochodne** – prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, dopuszczone do obrotu na giełdach towarowych;
- Tytuły Uczestnictwa** – następujące papiery wartościowe i inne prawa majątkowe: jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- Uczestnik** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, posiadająca przynajmniej jeden certyfikat inwestycyjny FIZ; Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. w ramach danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego nabywa certyfikaty inwestycyjne FIZ stając się tym samym Uczestnikiem tego FIZ;
- Ustawa** – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 615 z późniejszymi zmianami);
- Wystandaryzowane Instrumenty Pochodne** – rozumie się przez to Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym.

Strategia inwestycyjna:

Aktywa Trigon XXI FIZ mogą stanowić:

- papiery wartościowe, inne niż Instrumenty Udziałowe,
- Instrumenty Udziałowe,
- waluty,
- Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne,
- Towarowe Instrumenty Pochodne,

- instrumenty rynku pieniężnego, pod warunkiem, że są zbywalne,
- Tytuły Uczestnictwa,
- depozyty.

Struktura aktywów Trigon XXI FIZ kształtuje się z uwzględnieniem poniższych limitów inwestycyjnych:

Instrumenty Udziałowe (w tym Instrumenty Udziałowe emitowane przez spółki niepubliczne)	0% (0%)	100% (50%)
Papiery wartościowe inne niż Instrumenty Udziałowe, instrumenty rynku pieniężnego	0%	100%
Waluty	0%	100%
Tytuły Uczestnictwa	0%	50%
Depozyty	0%	100%

Kryteria doboru aktywów:

- dla papierów wartościowych zaliczanych do Instrumentów Udziałowych oraz pozostałych Instrumentów Udziałowych: prognozowany wzrost wartości instrumentu finansowego w ujęciu nominalnym; prognozowane perspektywy wzrostu wyników finansowych emitenta i ryzyko jego działania; dla praw poboru – również relacja ceny prawa poboru do aktualnej ceny danej spółki, dla obligacji zamiennych – również warunki zamiany obligacji na akcje, dla udziałów w spółkach z o.o. – również przewidywana możliwość ich zbycia;
- dla papierów wartościowych zaliczanych do Instrumentów Dłużnych oraz pozostałych Instrumentów Dłużnych: prognozowane zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych oraz kształtu krzywej dochodowości, stosunek oczekiwanej stopy zwrotu do ryzyka inwestycyjnego, wpływ na średni okres do wykupu całego portfela inwestycyjnego, dla Instrumentów Dłużnych innych niż emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub NBP – również wiarygodność kredytowa emitenta;
- dla papierów wartościowych zaliczanych do Tytułów Uczestnictwa oraz pozostałych Tytułów Uczestnictwa: możliwość efektywniejszej realizacji celu inwestycyjnego FIZ oraz dywersyfikacji lokat, adekwatność polityki inwestycyjnej funduszu inwestycyjnego otwartego, funduszu zagranicznego lub instytucji wspólnego inwestowania do polityki inwestycyjnej FIZ;
- dla Wystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych i Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych: efektywność (zgodność zmiany wartości Instrumentu Pochodnego z oczekiwaną zmianą wartości Instrumentu Bazowego), adekwatność (zgodność Instrumentów Bazowych z polityką FIZ), dla Wystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych – również płynność oraz koszt rozumiany jako koszty ponoszone w celu nabycia Instrumentu Pochodnego, w relacji do kosztów ponoszonych w celu nabycia Instrumentu Bazowego oraz możliwość wykorzystania efektu dźwigni, możliwość zabezpieczenia lokat odpowiadających Instrumentom Bazowym Instrumentów Pochodnych rozumiana jako ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów, cen lub wartości tych lokat FIZ;
- dla Towarowych Instrumentów Pochodnych: efektywność (zgodność zmiany wartości Instrumentu Pochodnego z oczekiwaną zmianą wartości Instrumentu Bazowego), adekwatność (zgodność Instrumentów Bazowych z polityką inwestycyjną FIZ);

- 6) dla depozytów: oprocentowanie depozytów, wiarygodność banku;
- 7) dla walut: umożliwienie rozliczania transakcji zawieranych w walutach, prognozowana zmiana kursu waluty wobec PLN;
- 8) dla papierów wartościowych nie wymienionych powyżej: prognozowany wzrost wartości papieru wartościowego, czynniki ryzyka związane z inwestycją w papier wartościowy.

Zasady polityki inwestycyjnej; zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne:

1. Aktywa FIZ będą inwestowane elastycznie w różne kategorie lokat, w zależności od oceny potencjału wzrostowego poszczególnych kategorii lokat z uwzględnieniem poziomu ryzyka.
2. Udział poszczególnych kategorii lokat w aktywach FIZ będzie zmienny i zależny od relacji pomiędzy oczekiwanymi stopami zwrotu a ponoszonym ryzykiem. FIZ może inwestować od 0% do 100% aktywów FIZ w poszczególne kategorie lokat, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z Ustawy i statutu FIZ.
3. FIZ będzie dążył do osiągnięcia dodatniej średniej rocznej stopy zwrotu w długoterminowym horyzoncie inwestycyjnym, niezależnie od sytuacji na rynkach finansowych, dzięki elastycznej polityce inwestycyjnej oraz inwestowaniu w różne kategorie lokat. Stopy zwrotu FIZ nie powinny być wysoko skorelowane ze zmianami wartości indeksów giełdowych.
4. Inwestycje dokonywane przez FIZ charakteryzuje wysoki poziom ryzyka, co oznacza, iż wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny może podlegać istotnym wahaniom.
5. Aktywa FIZ będą inwestowane głównie w instrumenty wybrane spośród następujących lokat:
  - a) akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
  - b) akcje spółek notowanych na giełdach regionu Europy Centralnej i Wschodniej (rozumianego jako państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii Europejskiej po 2003 roku, kraje kandydujące do Unii Europejskiej oraz Austrię i Grecję), innych rynkach wschodzących według klasyfikacji rynków stosowanej przez firmę MSCI Inc. z siedzibą w Nowym Yorku), a także pozostałych krajach należących do Organization for Economic Co-operation and Development (OECD),
  - c) akcje lub udziały polskich spółek niepublicznych,
  - d) Instrumenty Pochodne,
  - e) Instrumenty Dłużne – skarbowe i nieskarbowe, w tym korporacyjne i municypalne,
  - f) depozyty,
  - g) waluty.
6. FIZ może nabywać jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Trigon TFI S.A.
7. FIZ nie inwestuje bezpośrednio w surowce, jednakże w celu uzyskania korelacji wyników inwestycyjnych FIZ z rynkiem surowców, FIZ może inwestować w akcje spółek surowcowych, tj. spółek zajmujących się wydobyciem i przerobem surowców, indeksy obrazujące zachowanie się cen tych surowców i spółek surowcowych oraz Towarowe Instrumenty Pochodne.
8. Zaangażowanie FIZ w Instrumenty Pochodne, w tym w Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, wyznacza się poprzez obliczenie całkowitej ekspozycji FIZ, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz.U. 2013 poz. 538).
9. FIZ w celu obliczania całkowitej ekspozycji wykorzystuje metodę zaangażowania stosując techniki opisane w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (Dz.U. 2013 poz. 538).
10. Określone przez całkowitą ekspozycję FIZ maksymalne zaangażowanie FIZ obliczone zgodnie z metodą zaangażowania, nie może w żadnym momencie przekraczać 400% wartości aktywów netto FIZ.
11. Udział poszczególnych kategorii lokat w aktywach FIZ z uwzględnieniem pozycji w Instrumentach Bazowych Instrumentów Pochodnych, wyznaczany jest w oparciu o wartość bezpośrednich inwestycji FIZ oraz zaangażowanie FIZ w Instrumenty Pochodne, zgodnie z następującymi zasadami:
  - 1) w przypadku zajęcia przez FIZ pozycji w Instrumentach Pochodnych, skutkującej powstaniem po stronie FIZ zobowiązania do sprzedaży Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji (pozycja krótka) – od wartości instrumentów znajdujących się w portfelu inwestycyjnym FIZ odejmuje się wartość Instrumentów Bazowych, należących do tej kategorii lokat,
  - 2) w przypadku zajęcia przez FIZ pozycji w Instrumentach Pochodnych skutkującej powstaniem po stronie FIZ zobowiązania do zakupu Instrumentów Bazowych albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji (pozycja długa) – do wartości instrumentów znajdujących się w portfelu inwestycyjnym FIZ dodaje się wartość Instrumentów Bazowych.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim FIZ prowadzi działalność

Ryzyko makroekonomiczne, branżowe

FIZ może posiadać silną ekspozycję na czynniki mikroekonomiczne i makroekonomiczne wpływające na wyniki z inwestycji, w szczególności na kurs instrumentów finansowych notowanych na rynku regulowanym. Tym samym koniunktura panująca w poszczególnych segmentach rynku będzie miała decydujące znaczenie dla możliwości zrealizowania celu inwestycyjnego FIZ oraz dla wzrostu wartości lokat FIZ oraz dla zdolności FIZ do wypłaty dochodów jego Uczestnikom.

Ryzyko zmian otoczenia prawnego FIZ oraz charakterystyki prawnej lokat stanowiących przedmiot inwestycji FIZ

Zmiany otoczenia prawnego FIZ, prawnej charakterystyki poszczególnych kategorii lokat, mogą spowodować utrudnienie działalności FIZ, wzrost kosztów funkcjonowania i w konsekwencji wpłynąć negatywnie na stopę zwrotu z inwestycji.

Ryzyko stopy procentowej

W przypadku inwestycji w Instrumenty Dłużne wysokość stóp procentowych stanowi jeden z podstawowych czynników wpływających na wartość Instrumentów Dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów rynku pieniężnego, takich jak bony, obligacje. Zmiany na poziomie rynkowych stóp procentowych, mające miejsce m. in. w następstwie zmian w parametrach makroekonomicznych, mogą wpływać na możliwość osiągnięcia celu inwestycyjnego FIZ.

Ryzyko stopy procentowej związane jest ze zmiennością rynkowych stóp procentowych. Poziom i zmienność rynkowych stóp procentowych wpływa na wycenę dłużnych instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu. W przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych wycena takich instrumentów maleje, w przypadku spadku – rośnie. Zmiana ta jest tym silniejsza, im instrumenty te mają dłuższy termin do wykupu.

Czynniki ryzyka związane z działalnością FIZ

Ryzyko rynkowe

Zmiany sytuacji rynkowej w obszarach działania FIZ mogą powodować spadek efektywności finansowej FIZ.

Efektywność finansowa FIZ zależeć będzie również od ogólnej stabilności gospodarki oraz tempa jej rozwoju.

Ryzyko płynności

Rozumiane jako brak możliwości szybkiego wycofania się z inwestycji w daną lokatę lub możliwości szybkiej zmiany takiej inwestycji na środki pieniężne bez znaczącego negatywnego wpływu na wartości aktywów netto FIZ.

Zważywszy, że FIZ może lokować część środków również w aktywa rynku niepublicznego (nie-notowane na żadnym rynku regulowanym), ryzyko płynności polegać może na niemożności regulowania zobowiązań FIZ wskutek braku możliwości zbycia określonej liczby instrumentów finansowych oraz innych składników aktywów FIZ po cenie odzwierciedlającej ich wartość w księgach FIZ. Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez FIZ nie są przedmiotem notowań na rynku regulowanym i w konsekwencji, obrót wrotny certyfikatami inwestycyjnymi będzie wymagał znalezienia drugiej strony transakcji na rynku niepublicznym.

Ryzyko kontrahenta

Przeważająca większość transakcji zawieranych przez FIZ (w tym w szczególności transakcje, których przedmiotem są instrumenty nienotowane na rynku regulowanym) nie jest objęta systemem gwarancyjnym. Oznacza to, że w przypadku niewywiązania się przez kontrahenta z zobowiązań odnoszących się do danej transakcji, FIZ w wyniku tego może ponieść stratę.

Ryzyko koncentracji aktywów (ryzyko braku dywersyfikacji)

Koncentracja aktywów FIZ, w przypadku powiązania operacyjnego tych aktywów z jedną grupą kapitałową, typem instrumentów finansowych, rynkiem w ujęciu przedmiotu działalności, obszaru geograficznego działalności emitentów (obszar koncentracji) może prowadzić, w przypadku negatywnych zdarzeń w danym obszarze koncentracji, do obniżenia efektywności finansowej FIZ.

Ryzyko utraty zdolności do obsługi zadłużenia przez spółki

Ryzyko to wiąże się z możliwością pogorszenia się sytuacji finansowej emitentów dłużnych instrumentów finansowych nabytych przez FIZ lub spółek będących pożyczkobiorcami pożyczek udzielonych przez FIZ.

Ryzyko związane z inwestycjami w instrumenty finansowe określonych spółek (ryzyko emitenta)

Ryzyko dotyczące danej spółki (emitenta) – związane z jej wynikami finansowymi, sytuacją w danej branży, konkurencją, płynnością i wahaniami cen instrumentów będących przedmiotem inwestycji. Sytuacja operacyjna i finansowa spółki wpływa na poziom notowań akcji danej spółki, a także na zmienność kursu. Płynność i wahania cen decydują o możliwości zakupu lub sprzedaży akcji.

Ryzyko wyceny

Aktywa FIZ rynku niepublicznego są wyceniane a zobowiązania ustalone według wartości godziwej. Oszacowanie wartości aktywów i zobowiązań FIZ może odbiegać od ich rzeczywistej wartości. Dotyczy to szczególnie składników lokat nienotowanych na aktywnych rynkach. Ewentualny błąd wyceny może skutkować tym, iż cena nabycia aktywa, będzie wyższa niż odpowiednia wartość rynkowa aktywa, natomiast cena zbycia aktywa, może być niższa niż odpowiednia wartość rynkowa. Powyższe zdarzenia mogą wpływać negatywnie na efektywność finansową FIZ.

Ryzyko walutowe

W przypadku inwestycji dokonywanych na rynkach zagranicznych oraz inwestycji w aktywa denominowane w innej walucie, niż waluta, w której dokonywane jest ustalanie wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny, poziom kursów walutowych może wpłynąć na wartość certyfikatów inwestycyjnych.

Czynniki ryzyka związane z działalnością operacyjną FIZ

Ryzyko związane z trudnościami w pozyskaniu i utrzymaniu wykwalifikowanej kadry i zakłóceniami w ciągłości biznesowej Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych

Ryzyko to związane jest z możliwością zmian kadrowych w Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych lub w podmiocie, któremu Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych powierzyło zarządzanie FIZ oraz w spółkach finansowanych przez FIZ.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko to związane jest z możliwością poniesienia przez FIZ lub spółki finansowane przez FIZ strat wynikających z nieodpowiednich, niekompletnych lub nieprzeznaczonych przepisów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów informatycznych lub powstałych w wyniku działania czynników zewnętrznych, w szczególności związanych z lawiszczymi zjawiskami przyrody.

Czynniki ryzyka związane z uczestnictwem w FIZ

Ryzyko zmiany statutu FIZ

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych może w każdym czasie podjąć decyzję o zmianie statutu FIZ, w szczególności w zakresie prowadzonej przez FIZ polityki inwestycyjnej oraz innych istotnych parametrów FIZ, w tym kosztów ponoszonych przez FIZ oraz zasad wypłaty dochodów z FIZ.

Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu z inwestycji w certyfikaty inwestycyjne

Ryzyko to polega na niemożności przewidzenia przyszłych zmian aktywów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego FIZ i w konsekwencji niemożności przewidzenia zmian wartości aktywów netto na certyfikatach.

Czynniki ryzyka związane z inwestowaniem w poszczególne klasy instrumentów finansowych

Ryzyko związane z inwestowaniem w akcje

Główne czynniki ryzyka inwestycji w akcje dotyczą kondycji finansowej spółek będących ich emitentami. Główne grupy ryzyka związane z inwestowaniem w akcje:

- ryzyko makroekonomiczne – wynika z wrażliwości rynku kapitałowego na krajowe i światowe czynniki, w szczególności takie jak: tempo wzrostu gospodarczego, stopień nierównowagi makroekonomicznej (deficyty budżetowe, handlowe i obrotów bieżących), wielkość popytu konsumpcyjnego, poziom inwestycji, wysokość stóp procentowych, wielkość i kształtowanie się poziomu inflacji, wielkość i kształtowanie się poziomu cen surowców czy sytuacja geopolityczna;
- ryzyko branżowe – akcje spółek działających w określonej branży narażone są na grupę specyficznych czynników ryzyka, w szczególności takich jak: wzrost konkurencji, spadek popytu na produkty sprzedawane przez podmioty z branży oraz zmiany technologiczne; dywersyfikacja branżowa może skutecznie ograniczyć ryzyko branżowe;
- ryzyko specyficzne spółki – wszystkie akcje spółek narażone są na ryzyka indywidualnego podmiotu gospodarczego, do których w szczególności można zaliczyć: jakość prac zarządu, zmiany strategii lub modelu biznesowego spółki,
- ryzyko płynności – rozumiane jako brak możliwości szybkiego wycofania się z inwestycji w akcje danego emitenta lub możliwości szybkiej zmiany akcji emitenta na środki pieniężne bez znaczącego negatywnego wpływu na wartości aktywów netto FIZ.

Ryzyko związane z inwestowaniem w prawo do akcji (PDA)

Z inwestowaniem w PDA związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w akcje. Dodatkowo inwestorzy powinni być świadomi, że w przypadku odmowy rejestracji emisji akcji przez sąd emitent jest zobowiązany do zwrócenia posiadaczowi PDA środków wpłaconych w czasie subskrypcji wg ceny emisyjnej akcji, niezależnie od ceny zapłaconej przez niego za PDA. PDA odznaczają się znaczącą zmiennością cen, często wyższą od akcji tej samej spółki. Zakładając, że sąd zarejestruje nową emisję akcji, wydłużenie horyzontu inwestycyjnego zrównuje poziom zmienności PDA do zmienności typowej dla akcji tej samej spółki – emitenta.

Ryzyko związane z inwestowaniem w kontrakty terminowe

Z inwestowaniem w kontrakty terminowe związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla Instrumentu Bazowego, na który dany kontrakt opiewa. Ponadto częścią nieodłączną inwestowania w kontrakty terminowe typu *futures* (notowane np. na GPW) jest ryzyko bazy, które oznacza, iż cena Instrumentu Pochodnego może odbiegać od wartości teoretycznej Instrumentu Bazowego. W związku z ograniczonymi wymogami kapitałowymi związanymi z otwarciem pozycji na kontrakcie (wniesienie jedynie depozytu zabezpieczającego zamiast całej wartości kontraktu, wykorzystywanie dźwigni finansowej), inwestycje w kontrakty terminowe obciążone są bardzo wysokim ryzykiem. Inwestor powinien liczyć się nie tylko z możliwością utraty całości zainwestowanego kapitału, ale również z potencjalną stratą przekraczającą wielkość pierwotnie opłaconego depozytu. Płynność niektórych kontraktów terminowych jest znacząco niższa od płynności Instrumentów Bazowych, na które opiewają (np. kontrakty na akcje). Zmienność notowań kontraktów jest zbliżona do zmienności Instrumentów Bazowych, z zastrzeżeniem różnic wynikających z ryzyka bazy.

Ryzyko związane z inwestowaniem w opcje

Z inwestowaniem w opcje związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla Instrumentu Bazowego, na który dany kontrakt opcyjny opiewa. Ponadto nie istnieje jedna uniwersalna metoda służąca wyznaczeniu wartości opcji przed terminem wygaśnięcia, dlatego inwestor powinien być świadomy, że cena rynkowa opcji jest wypadkową oczekiwań rynku co do przyszłego zachowania się Instrumentu Bazowego i nie posiada twardego punktu odniesienia. Maksymalna strata inwestora zajmującego pozycję długą na opcjach (nabycie opcji kupna bądź sprzedaży) jest równa wartości zainwestowanego kapitału. Maksymalna strata inwestora zajmującego pozycję krótką na opcjach (sprzedaż opcji kupna bądź sprzedaży) może przekroczyć wartość pierwotnie wpłaconego depozytu. Ryzyko rynkowe, wynikające z uzależnienia od Instrumentu Bazowego, jest potęgowane przez efekt dźwigni finansowej, wynikający z faktu, że wartość początkowej inwestycji – którą w przypadku nabycia opcji jest kurs opcji pomnożony przez mnożnik, natomiast w przypadku wystawienia opcji depozyt zabezpieczający – jest niska w porównaniu z wartością Instrumentu Bazowego. Dlatego też relatywnie małe wahania kursów Instrumentu Bazowego mają proporcjonalnie większy wpływ na wartość pozycji w opcjach. Cena opcji jest uzależniona od czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia opcji. Zbliżanie się terminu wygaśnięcia opcji może powodować spadek wartości opcji nawet przy niezmiennym poziomie ceny Instrumentu Bazowego. Upływ czasu działa więc na niekorzyść nabywców opcji kupna i nabywców opcji sprzedaży. Zmiany w zmienności Instrumentu Bazowego wpływają na wartość opcji. Im większa jest zmienność Instrumentu Bazowego, tym wartość opcji jest wyższa, im mniejsza zmienność, tym wartość opcji jest mniejsza. Płynność opcji wystawionych zwłaszcza na akcje jest bardzo niska. Opcje odznaczają się bardzo znaczącą zmiennością notowań.

Ryzyko związane z inwestowaniem w instrumenty finansowe nabywane lub zbywane w zagranicznych miejscach wykonania

Inwestycje zagraniczne, mające za przedmiot określone instrumenty finansowe, charakteryzują się wszystkimi czynnikami ryzyka analogicznymi dla danej klasy instrumentów finansowych na rynku krajowym. Ponadto istnieją dodatkowe czynniki ryzyka, do których w szczególności należy zaliczyć ryzyko wahań innych walut w stosunku do złotego oraz ryzyko posiadania ograniczonego (opóźnionego) dostępu do informacji. Zmienność inwestycji w aktywa zagraniczne może być wyższa za sprawą ekspozycji nie tylko na zmienność cen instrumentów finansowych, ale również na zmienność cen walut.

Ryzyko związane z inwestowaniem w krótką sprzedaż

Z inwestowaniem za pomocą transakcji krótkiej sprzedaży związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w akcje i obligacje. Ryzykiem są również dodatkowe koszty pożyczki instrumentów finansowych powstałe w trakcie trwania pożyczki.

Ryzyko związane z inwestowaniem w obligacje

Z inwestowaniem w obligacje związane jest ryzyko niewypłacalności emitenta, gwaranta, poręczyciela papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego z powodu braku możliwości wywiązania się przez dłużnika z przyjętych na siebie zobowiązań. Zmiana cen papierów dłużnych o stałym oprocentowaniu w przypadku zmiany rynkowej stopy procentowej. W przypadku wzrostu stóp cena papierów maleje, w przypadku spadku – rośnie. W przypadku bonów skarbowych i papierów wartościowych o zmiennym oprocentowaniu ryzyko to jest niskie. Im dłuższy jest czas do wykupu instrumentów o stałym oprocentowaniu, tym to ryzyko jest większe. Obligacje odznaczają się ograniczoną zmiennością cen.

Ryzyko związane z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa

Z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa wiąże się ryzyko selekcji instrumentów finansowych, przez które należy rozumieć ryzyko podjęcia przez zarządzającego FIZ błędnej decyzji co do selekcji papierów wartościowych do portfela inwestycyjnego FIZ. Ryzyko selekcji instrumentów finansowych ograniczane jest poprzez dywersyfikację portfela inwestycyjnego. Ryzyko niemożności bieżącego określenia dokładnych parametrów inwestycyjnych, w tym poziomu ryzyka, danego funduszu. Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków w przypadku inwestycji w tytuły uczestnictwa. Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez FIZ transakcji (np. nabywanie jednostek uczestnictwa funduszy zagranicznych). Zmienność wycen jednostek uczestnictwa jest zróżnicowana w zależności od typu FIZ.

Ryzyko związane z inwestowaniem w warraty subskrypcyjne

Z inwestowaniem w warraty subskrypcyjne wiąże się ryzyko tożsame do ryzyka związanych z lokowaniem aktywów w kontrakty opcyjne, z perspektywy inwestora zajmującego pozycję długą. Płynność notowań warrantów subskrypcyjnych jest niska, zaś same warraty subskrypcyjne odznaczają się bardzo znaczącą zmiennością notowań.